

פִּיחַת הַשָּׁבֶת

גיליון ד'

פִּרְשַׁת תְּזַרְיעַ – מְלֹרַע – אֲבוֹת צ' ה'תש"פ

"נִגַּע צָרַעַת כִּי תִהְיֶה בְּאֶדָם וְהוּבָא אֶל הַכֹּהֵן" (יג, ט פרשת תזריע)

בספר 'להתעדן באהבתך' (לרב אהרן לוי שליט"א) הביא את מה שהגמ' מספרת (בבא מציעא נט.) שדוד המלך התלונן לפני הקב"ה, שלאחר המעשה עם בת שבע, היו אנשים מבזים אותו.

"אפילו בשעה שעוסקין בנגעים ואהלות אומרים לי: דוד, הבא על אשת איש מיתתו במה? - ואני אומר להם: מיתתו בחנק, ויש לו חלק לעולם הבא, אבל המלבין את פני חבירו ברבים - אין לו חלק לעולם הבא" עד כאן לשון הגמ'.

ויש לדקדק מדוע נקט דוד בלשונו 'אפילו בשעה שעוסקין בנגעים ואהלות', מה זה משנה אם היו עוסקים בנגעים ואהלות או בהלכות שבת במלאכת בישול?

תירוץ נפלא על כך ענה ה'ליקוטי שושנים': הרי ידוע שנגעים באים על לשון הרע. אמר דוד המלך ע"ה: אפילו בשעה שעוסקים ב'נגעים' ויודעים מה עונשו של המדבר לשון הרע אעפ"כ לא נמנעו מלדבר עלי לשון הרע.

כך גם 'אהלות'. הרי מדברים על דברים המאהילים על מת ומזכירים את יום המיתה, ועם כל זאת לא חששו לבזות אותי.

אבות ב'

משנה א': "...והסתכל בשלשה דברים ואי אתה בא לידי עבירה דע מה למעלה ממך עין רואה ואוזן שומעת וכל מעשיך בספר נכתבין".

בספר 'עטרת אבות' להרה"ג אהרן זכאי שליט"א הביא פירוש בדרך הרמז וזה לשונו:

"יש להסביר בדרך רמז, כי הנה הרוצה להכיר את מי שאמר והיה העולם, אינו צריך ללכת למרחקים, אלא "מבשרי אחזה אלוה" - יכול האדם להגיע לאמונה מבשרו ודמו, שהרי אותה מכונה נפלאה הקרויה 'גוף האדם', כולל המערכות השונות לעיכול, לכלי הדם, לנשימה וכו' מערכת 'המנופים' הקרויה בפינו 'שרירים', החושים השונים אשר נתון בהם האדם, כולם כאחד עונים ואומרים "ה' מי כמוך".

זהו שאומר התנא: 'דע מה למעלה' - אם ברצונך לדעת את מה שלמעלה ממך, ולהגיע לאמונה והכרה בבורא עולם, אזי 'ממך' - יכול אתה להגיע לכך ממך בעצמך, על ידי התבוננות בגוף האדם, שעשוי בצורה יוצאת מן הכלל על ידי בורא העולם..." עכ"ל.

ובהקשר לזה מובא בספר 'מעייני האמונה' להרה"ג שלום מאיר ולך שליט"א **המעשה הבא:**

סיפר לי אחד מגדולי המשגיחים שליט"א:

יום אחד חש כאבים עזים בליבו והוחש לבית החולים. הובהל מיד לחדר הניתוח, לצינתור. לא הרדימוהו. להיפך, הרופא שוחח עימו כל העת, לוודא שאינו שוקע בחוסר הכרה. התקדמות הצנתר מוקרנת על המסך, פלאי הטכנולוגיה, והרופא הסביר: הנה אנו מגיעים לאבי העורקים, הנה נתקלים אנו בסתימה, עוד מעט תפתח. הנה, רואה אתה, מתקרבים אנו אל הלב.

"מהו לב זה", התמם המשגיח. והמנתח שש לענות. תוך כדי עבודה אחראית ומדוייקת הסביר על החדרים והעליות, הפתחים והשסתומים, והתיאום המושלם ביניהם.

"דוקטור, יש לי שאלה, ותענה עליה בכנות. היתכן שכל זה נוצר במקרה?"

"אשיב לשאלתך בכנות, אבל גם לי יש משאלה. ובכן, לא. זה לא נוצר במקרה. ועכשיו, למשאלה שלי: אל תמשיך לשאלה הבאה..."

כי השאלה הבאה תהיה: אז איך אתה גלוי ראש, איפה הכיפה...

ובבקשה, אל תשאל...

למעלה מכל המידות

בספר 'תפוחי חיים' (ביאורים וחיידושים שנכתבו ע"י הרה"ג חיים אלתר פנט זצ"ל) הביא פירוש נפלא ביותר על המילים 'דע מה למעלה ממך':

'דע' תדע אשר 'מה' כלומר מידת הענוה שהיא בחינת 'מה' (כמו שכתוב "ונחנו מה") היא 'למעלה' מכל המידות.

*גת שלום ונתקשר בשורות טובות,
נתנאל דבי, מחבר הספר 'יקרה היא מפנינו' על התורה*